Ч 206 Четвер 14 Вересня (26) 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Образ акциї виборчої.

Вибори, які би не були, хоч може не завсїгди і не всюди та не для всїх бувають однаково хосенні, представляють иноді все-таки цїкавий, часом навіть дуже цїкавий і характеристичний образ. Вибори бувають иноді виразом волї народу або части якоїсь суспільности, иншим разом виразом думок і поглядів, які возьмуть верх в народї в данім часї, або знов представляють якусь черту з житя народного, котру треба уважати за характеристику того житя в данїй порі. Число вибраних осіб, послів, відпоручників, радних, чи як би там они й не називали ся, буває в такім случаю не так характеристичне, як віддане на них число голосів, бо ті голоси вказують, в якій мірі, зросли в народї, в суспільности, якісь гадки і погляди, які суть бажаня і стремленя. З того самого взгляду суть далеко цїкавійші самі кандидатури, як остаточно вибрані кандидати. Сам вибір показує нам вже лиш готовий результат — виграну або програну битву, хто взяв верх, а хто упав, але фактичної сили і тої тактики, з якою якась сторона лагодила ся до борби і до неї приступала, з довершених виборів не видко. З огляду на се, не від річи, думаємо, буде придивити ся нашій акциї виборчій і поставленим остаточно кандидатурам.

Так цїкавих і характеристичних виборів до Сойму як сегорічні, у нас ще не бувало Який би остаточно й не був результат сих виборів, цїла акция виборча — то мусимо вже наперед сказати — показує нам, що стоїмо на важнім переломі в нашім житю політичнім. Гадки і погляди в нашій суспільности борють ся з собою, важать ся і хитають ся, але остаточно з тої борби, з тої непевности мусить вийти правда і загальний інтерес народний, ідея національна мусить взяти верх. О тім переконує нас теперішна акция виборча. Гляньмож, як она представляє ся.

До акциї виборчої приступили аж три комітети: комітет головний, независимий і москвофільский. Характеризувати ті комітети не потребуємо, бо стремленя людий, що утворили ті комітети, звістні загально; можемо лиш сказати, що ті комітети репрезентували троякий напрям гадок і поглядів на справу народну. Зі становища народного мусимо москвофілам яко ренеґатам відмовити права мішати ся до виборів, але з самим фактом мусимо числити ся, бо остаточно они суть горожанами держави і краю та й їм прислугують права конституцийні; для того, що від них то залежить, до кого в акциї виборчій хотять прилучити ся, відсуваємо їх від народу руского, але коли они остаточно серед него шукають собі опори, то, як кажемо, з сим фактом мусимо числити ся і брати єго в рахубу.

У вчерашнім списї кандидатів всїх трох виборчих комітетів означили ми кождий з них відповідними буквами: головний комітет (Г), независимий (Н) і москвофільский (М). Придивім ся тепер, які характеристичні вийшли комбінациї з тих букв:

Г, ГН, НМ, Н, М, ГНМ,

Скажім то словами: головний комітет поставив окремих своїх кандидатів, або в спілцї з комітетом независимим; независимий комітет ставив своїх окремих кандидатів або в спілцї з Москвофілами; москвофіли ставили окремих своїх кандидатів або в спілцї з комітетом независимым, а наконець і то цїкаве: в однім повітї, (тернопільскім) всї три комітети затвердили одного і того самого кандидата. З порівнаня виходить дальше, що Русини з табору головного комітету в 13 случаях поставили зовсїм окремо своїх кандидатів; Русини з табору независимого комітету поставили окремих кандидатів лиш в 2 случаях, а москвофіли поставили в 12 случаях своїх окремих кандидатів. В 7 случаях оба рускі табори виступили спільно, а 12 случаях пішов независимий комітет в спілку з москвофілами, або москвофіли в спілку з независимим комітетом.

Ставлене окремих кандидатів і спілка трох таборів в ставленю кандидатур есть іменно головною характеристикою теперішної акциї виборчої. Головний комітет і москвофіли виступили більше рішучо, самостійно; комітет независимий хитав ся то сюди то туди, то на право то на ліво, то зачепив о головний комітет, то о москвофілів. Лїпше схарактеризувати непостійність і нерішучість полїтики табору п. Романчука і „Дїла“, як єї схарактеризувала сама акция виборча, чей годі.

Ще більше характеристичною покаже ся сама спілка комітетів. О скілько знаємо, то оба комітети рускі, головний і независимий, затверджали лиш тих кандидатів, котрих їм предложили повітові комітети. Виходить з того насамперед, що в 7 случаях кандидати і ті, що їх кандидатури ставили, а відтак і оба комітети, що затверджали ті кандидатури, уважали, що можна погодити з собою полїтику обох таборів руских; може бути в дечім ріжниця, але остаточно есть спільний ґрунт. Трохи инакше представляє ся спілка табору независимого комітету з москвофілами. Тої спілки не всюди шукали кандидати, але независимі дали ся по просту або взяти москвофілам за

---

17)

ЧИМ ЛЮДИ ЖИВІ.

(Гіґієнїчно-культурна розвідка).

IV.

Страва. — Страви національні. — Штука вареня. — Реставрация в Шевенінґен. — Електрична кухня. — Штука і правила їдженя. — Якими стравами лїпше живити ся: мясними, чи ростинними, чи може мішаними? — Що і кілько повинен їсти чоловік. — Живлене народу і публичні харчівні.

(Конець).

Найважнїйшою штукою есть, щоби у відповідний спосіб подавати на стіл страви і напитки, особливо тогди, коли їх есть богато. Звичайний порядок буває такий, що перед обідом для заостреня смаку подають якусь перекуску: якусь знамениту горівку або коняк, а до того всїлякого рода сири, шинку, кавяр і т. п; по тім слїдують які зупи, звичайно дві для вибору, дальше печенї, дріб і дичина, а до печень відповідна салата, відтак якась ярина, легуміна, торти, цукри і овочі. За кождим данєм попивають відповідні напитки, пиво і вина, але в певнім, точно означенім порядку. Обід такий кінчить ся напитками, при котрих не обходить ся без шампана, а на конець, коли вже гостї попоївши і напившись, наберуть доброго гумору, слїдує весела розмова, серед котрої щезають по трошки ті границї, які ще донедавна розділяли при столї поодиноких людий, і подають чорну каву та мов на прощане який добрий лїкер. При таких обідах грає часто також музика веселї мельодиї, щоби пируючим весело і приятно їло ся.

Що при таких обідах треба бути дуже осторожним і добре уважати на то, щоби в чімсь не похибити, щоби не сягнути по якусь страву ложкою, котру треба би набирати вилками, щоби в чімсь не обидити свого сусїда з правого або лївого боку, ба, щоби в очах локая не показати ся чоловіком не знаючим ся на формах, отже „простим“ і без образованя — о тім не потребуємо й згадувати. Всї ті тонкости в штуцї їдженя ніби дрібницї, але они таки дуже великої ваги, бо роблять чоловіка иноді дуже великим, хоч на дїлї він один із найменших. Але иноді при таких обідах можна дійстно набрати ся і сорому і наробити собі немало клопоту. Декуди есть н. пр. звичай, що по обідї, коли ще гостї сидять при столї, служба розносить у широких порцелянових чарках теплу воду до полокання зубів. Знаємо отже такий случай, що коли одному з гостий подано воду, бідачиско, не знаючи великосьвітових форм, напив ся теплої води на велику радість службі а собі на великий клопіт, бо звістно які наслїдки бувають, коли напитись теплої води.

Як обіди так і другі снїданьки, вечері і всїлякі принятя мають свої окремі форми, свою окрему штуку їдженя. А вже так звані „стоячі перекуски“ вимагають справдї великої штуки. На них все їде в суміш; кождий ловить, що може і де може. На таких принятях виходить на верх правдива людска натура і показує, що цїла штука їдженя в тім, щоби наїсти ся. Такі угощеня дають ся часто для не зовсїм „дібраного“ товариства, при чім люди „лїпшого тону“ усувають ся поволеньки і незначно на бік, лишаючи „голоту“ саму. А голотї про то байдуже; она їсть і пє, а при нагодї показує також, що „ось то ми!“

Але важнїйшими як штука їдженя, суть правила їдженя, бо від них залежить здоровлє чоловіка. Правила ті відносять ся як що до віку, так і способу житя, та поступованя при самім їдженю і по їдженю. Важнїйші з них суть слїдуючі:

Дїти повинні богато їсти, не нараз, але частїйше по троха, бо они ростуть. Страва для них повинна бути як найпоживнїйша; страв острих, корінних і напитків, як горівка, пиво і т. д. не треба дїтем давати. В пізнїйші умвік повинна пожива відповідати станови тїла. Люди худі, слабовиті, повинні їсти більше омасти, ярини і мучних страв, а попри то досить мяса; особи, котрі мають наклін до отилости, повинні їсти більше мяса а менше хлїба, бара-

лоб, або москвофіли старали ся їх перехитрити і скомпромітувати. Бо як н. пр. пояснити такі кандидатури, затверджені москвофільским комітетом як: пп. др. Дорундяка, др. Горбачевского, дра Олесницкого і п. Нагірного, котрі певно о то постарали ся, щоби їх той комітет затверджав? Нема навіть сумніву, що москвофільский комітет не брав на серіо тих кандидатур як може ще й кілька инших (н. пр. кандидатуру Павла Думки в Тернопільщинї) а ставив їх просто лиш длятого, щоби з одної сторони ратувати москвофільску ситуацию політичну, а з другої компромітувати народовців з табору п. Романчука і „Дїла“ і тим способом шкодити їм і всїм Русинам взагалї. Впрочім и того переконаня, що цїла ліста кандидатів москвофільского комітету була оголошена просто лиш для замаскованя правдивої акциї, до котрої пароля — як то ми свого часу доносили — була вже давно видана. Москвофіли рішучо але й з резиґнацией приступили до сих виборів: дасть ся де переперти свого певного кандидата — то добре, а не дасть ся, то поступати після даної паралї, не допускати вибору Русина, а на перед шкодити єму затверджуванєм єго кандидатури.

Що-до радикалів, то акция виборча показала для них неґативний образ, поучила, що теория з практикою нераз дуже далеко розходять ся. Їх кандидат, др. Данилович, зрезиґнував з кандидатури в користь п. Шухевича, а послїдний їх кандидат др. Трильовский ледви чи перейде, а хоч би й перейшов, то справи рускої певно не посуне наперед.

Перегляд політичний.

Доповняючі вибори до ради державної на округ виборчий Бучач-Чортків і Перемишль-Добромиль-Мостиска розписані на день 31 н. ст. жовтня.

На зборах виборців словеньских в Рану, в полудневій Стириї ухвалено резолюцию, після котрої мають Словенцї доти вдержати ся від участи в роботах соймових, доки їм не буде запоручено, що управнені їх жаданя будуть сповнені.

З Берлина доносять, що межи Росиєю а Франциєю мало прийти вже до повного порозуміня, що-до справи вірменьскої і всхідно-азийскої.

Після вістий анґлійских ґазет радили французский міністер Ганото і кн. Лабанов в Контрезвіль над справою приїзду президента Фора до Росиї на коронацию царя. Фор має з фльотою виїхати з Бресту до Копенгаґи, а звідтам до Петербурга і Москви, де буде мешкати в царских палатах. Вертаючи назад має Фор поступити на двори шведский і голяндский.

Новинки.

Львів дня 25 вересня 1895.

— **Іменованя.** П. Управитель Міністерства судівництва іменував ревідента рахункового при висшім Судї краєвім у Львові, Николая Мацїлиньского, радником рахунковим в Кракові.

— **Презенту** на опорожнену греко-кат. парохію цїсарского наданя в Акрешорах уділило ц. к. Намістництво о. Ісид. Лукасевичеви, дотеперішному пароховиі в Космиринї.

— **До рускої ґімназиї в Перемишли** записало ся сего року загалом 321 учеників, а то: до кляси приготовляючої 38, до I-ої 64, до другої 42, до третої 37, до четвертої 30, до пятої 29, до шестої 27, до семої 30, а до осьмої 24.

— **Вписи в школї політехнїчній у Львові** зачинають ся дня 1 жовтня с. р. Ново вступаючі студенти звичайні мають зголошувати ся у деканів виділів до 4-го, а давнїйші студенти, надзвичайні або приходячі з инших рівнорядних інститутів технїчних до 8-го жовтня с. р.

— **Тріюмф медицини.** Під таким заголовком подає льондоньска Pall-Mall Gazette таке: До послїдних часів уважали лїкарі сухоти горляні не до вилїченя і навіть не знали, в який спосіб дати полекшу страшним болям, які суть получені з тою хоробою. Др. Шмід з Франкфурта, а особливо др. Кравзе з Берлина, котрий почав в лїченю уживити квас молочний, одержали вже деякі користні результати своїх метод, але найбільшу заслугу в радикальнім лїченю сухіт горла, здобув собі лїкар варшавский др. Герінґ. Єго метода лїченя, котру приняла вже більшість специялістів, полягає на операциї т. зв. „кіюретованю“, с. є. вишкробуваню внутр гортанки хорої тканки. Розумів ся, що така операция вимагає великої зручности, та не кождий лїкар може підняти ся єї і тому то дотепер не єсть так популярною, як би повинна бути. До того не єсть она средством універсальним та уздоровляючим у всїх случаях без вимки. Однак в часї 6-лїтних досьвідів, др. Герінґ в 20 випадках вилїчив цїлковито, а в инших наступило поліпшене, або бодай усунене терпіня так, що хорий міг приймити поживу. Др. Герінґ запрошений льондоньским товариством лярінґольоґічним здавав там справу зі своїх досьвідів і як подає згадана часопись, метода та знайде в Анґлії без сумніву велике поводжене.

— **Вихрещене рабіна.** В Тостене на Угорщинї перейшов тамошний рабін Йоахим Бесер на католицку віру. Неофіт виїздить до Риму на теольоґічні студиї, а відтак наміряє удати ся яко місіонар до всхідної Азиї.

— **Банда циганів**, зложена з більше як 40 людий, приїхала дня 11 с. м. двома великими фірами до Вікна, заставнецкого повіта на Буковинї, причім цигани своїм звичаєм розбігли ся по цїлім селї за хлїбом, полотном і т. ин. Сї гостї відвідали і господаря Івана Осадця, а заставши чоловіка і жінку на подвірю, зачали перед ними плести всїлякі хоромани. Найбільше забавляли доматорів тим, що приступили до купи анижу і їли єго як худоба. Але не всї цигани були тут; одні забавляли господаря і господиню, а другі по тихоньки всунули ся до хати, отворили шафу і спратяли звідтим 400 зр. Аж на крик доньки з хатчини, що цигани війшли до великої хати, опаматав ся господар, але увійшовши до хати, не застав вже нїкого. По відході сих непрошених гостий, прийшло єму на гадку подивити ся до гроший; та лиш засвистав — шафа була відомкнена, а за грішми і місце застигло. Зараз дали знати до жандармів, котрі циганів аж в Мусурівцї на перевозі через Днїстер здогонили і, хоч у них все до рубця перетрясли, гроший не найшли, чого всї і сподївали ся. Їх завернули і віддали до суду, але гроші пропали, бо нїхто не признав ся до крадіжи.

— **Затроєнє грибами.** В Ліпканах недалеко Новоселицї зварила селянка Анна Долащук грибп на обід. Коли она разом з своїми чотирма дітьми лише трохи з них з'їла, всї дістали корчів і по

боль, цукру і страв мучних. Старі люди, котрих жолудок видає з себе мало соку, повинні їсти острі, коріннї страви, але легко стравні; длятого, що старі люди не мають зубів і не можуть добре пережувати, треба для них страви відповідно приготовляти (сїчене мясо, терта шинка, колочений і з лупинки очищений горох і т. д.). Особи, що працюють тяжко руками або головою повинні їсти більше, але ті, що при роботї сидять, повинні їсти лиш легко стравні страви. В зимі треба їсти більше омасти і мяса як в лїтї.

Зрана і на вечер треба мало їсти. Особи, що працюють тяжко, повинні мати поживний снїданок. На обід треба добре попоїсти, особливо же теплої і поживної страви: бараболь і хлїба мало, за то богато гороху, фасоль або бобу, молока або маслянки і сира. Звичай, який єсть у нас, що рано замість снїданка люди на селї обідають, а замість обідати полуднують, не єсть добрий; єсть з тим, що правда, вигода, але не виходить на здоровлє. Рано повинен бути снїданок, а в полудне обід. Три рази на день їсти вистане зовсїм, але особи, що працюють тяжко, вагітні жінки і дїти, повинні їсти ще й другий снїданок і підвечірок.

Перед самим обідом по тяжкій роботї треба трохи відпочити і аж тогди їсти. Люди утомлені і малокровні, повинні перед обідом переспати ся. Підчас обіду треба бути веселим (коли можна!), не обідати в порах і в нечистім воздусї; пояс чи ремінь або дуже тісну одіж, котра тисне на жолудок, треба попустити. Товсту страву і дуже густу та збиту (тїсто: галушки, пироги, клюски і т. д.) треба добре пережувати, щоби страва роздробила ся і перемішала ся з слиною. При обідї можна попивати воду, але при тім треба зважати, щоби на дуже товсту або горячу страву не пити зараз студеної води (а так само студеного пива), бо то шкодить і на зуби і на жолудок. Найлїпше їсти на обід, хочби й лїтом підчас спеки лиш теплу страву; дуже горячі або дуже студені страви (морожене в лїтї або замерзлі яблока в пізній осени) суть для жолудка шкідливі. Зараз по обідї не треба брати ся до роботи, особливо до тяжкої; лїпше відпочити пів години, а хто може нехай і передрімає ся.

Вечера повинна бути на кілька годин перед спанєм. На вечеру не треба їсти тяжких і трудно стравних страв, анї також за богато, бо жолудок підчас спаня поволїйше травить, а страва в нїм тисне і викликує тяжкий, неспокійний сон і то тисненє, о котрім наші селяни кажуть, що „нечистий“ налягає чоловікови на груди.

Ще кілька слів мусимо сказати, що до питя води. Єсть загальний погляд, що коли хто зігрітий і спочений, не повинен пити води, бо дістане сухіт або запаленя легких. Річ має ся так. Від того, що хтось змучений, напє ся води не можна дістати анї сухіт, анї запаленя легких, бо тим недугам зовсїм инша причина, лиш от що може бути: дуже студена вода може в жолудку остудити борзо і стягнути кровоносні жилки, а кров з них збігає відтак в другі жили і наповняє їх; коли-ж у когось в мозку або в легких дуже слабі жилки, то они переповнившись нагло кровю можуть пукнути і звести смерть. Може й так бути, що хтось спочений вийшов на холодний воздух і напив ся води; в таким случаю він остудив ся нагло з верха і дістав якогось запаленя. Коли же хтось спочений або в ходї або при роботї пє студену воду, то не мусить то зараз зашкодити, але все-таки треба бути осторожним і не пити відразу богато води, лиш з перестанками і по трохи, а за першим разом задержати воду трохи в ротї, щоби огріла ся.

При живленю ся розходить ся о то, щоби тїло чоловіка ту поживу, яку дістає, як найбільше і як найлекше використало. Як оно єї використовує, знаємо вже з попередного і не потребуємо тут о тім говорити. При самій мясній поживі мусїв би чоловік богато ходити і робити, щоби єї видихати — в дословнім значіню того слова — бо споживаючи з мясом богато білковини і товщу, мусїв би сильно віддихати, щоби они згоріли в тїлї на квас вуглевий і воду. Коли же особи, що богато сидять, їдять богато мяса, то в крови збирає ся богато білковатих творив, они дістають тогди богато крови, а тїло їх єсть тогди дуже легко приступне для таких недуг, як: всїлякі запаленя, гостець, камінь в міхури і т. п. Саму ростинну поживу знову не може чоловік зовсїм стравити і травить єї трудно. Щоби тїло з такої поживи набрало собі досить поживних частий, треба єї богато їсти, розпихати жолудок і кишки (як н. пр. бараболею), що знову утруднює травлене; відтак збирає ся в кишках богато нестравлених частий, а то викликує в чоловіцї всїлякі недуги. Лиш відповідна мішанина мясної поживи з ростинною виходить чоловікови на пожиток і лиш такої треба уживати. Впрочім вже сама природа склонює чоловіка до такого способу живленя ся, і народи, котрі переважно живлять ся ростинною поживою, споживають при тім і мясну, хоч би в виді молока і яєць.

Щоби знати, кілько якої поживи потреба чоловікови, роблено такі проби. До великої зелїзної скринї з віконцем в горі і з боку та з дверми саджено на 24 годин чоловіка. Одним боком впускано до скринї воздух, а з другої ловлено той воздух, що виходив із скринї, а в котрім були ті творива, які чоловік видихав із себе. З того, як і з відходів обчислено, кілько з даної поживи лишило ся в чоловіцї, а кілько вийшло з него назад, а з того дальше

кількох мінутах померли в страшних болях. Як опісля сконстатовано, гриби були затровені.

— З нужди і жалю. В австрийскій Новоселиці жили супруги Шенфельд в щастю. Коли-ж муж в дорозї до Росиї згубив всї гроші, відобрав собі житє вистрілом з револьвера. Вдова мусїла від того часу тяжко бороти ся з своєю незавидною долею, але вкінци не могла дальше стерпіти нужди і в пятницю отроїла ся фосфором, полишивши два листи до свояків.

— Купецкі реклями. Давнїйше вели перед в вигадуваню всяких незвичайних способів захвалюваня свого товару аптикарі і фабриканти мила, нинї випередили їх під тим взглядом фабриканти біциклїв. Одна нїмецка торговля біциклїв уживає тепер оголошеня в видї... посмертних карток. Під нагробним хрестом видніє напись: „Тут лежить С. І. Йоґінс. Не купив собі біцикля з фабрики Х., то й скрутив вязи на біциклю з фабрики У. Помолїть ся за его душу, але не жалуйте его“

— Потягаюча сила зелїзничого поїзду. Особи, що служать на зелїзницях, по котрих ходять дуже скоро поїзди, часто говорять, що від таких поїздів треба держати ся здалека, бо вітер, який витворює ся від бігу поїзду, може чоловіка звалити з ніг і потягнути під колеса возів. Один такий випадок лучив ся недавно в північній Америцї коло міста Сен-Люї. В хвили, коли переїздив поспішний поїзд, стояв коло зелїзничих шин 12-лїтний хлопець. Він гадав, що ему не грозить нїяка небезпечність і не відступив ся, але ту свою неувагу переплатив житєм. Струя воздуха повалила его на землю і втягнула під колеса поїзду. Родичі убитого хлопця видали зелїзничому товариству процес і зажадали відшкодованя, а суд не могучи рішити, чи хлопець завинив в нещастю, покликав на знатока професора університету з Вашінґтона п. Найфера. Професор дав таке поясненє: „Переїзджаючий поїзд не витворює притягаючої сили нї з боків, нї з заду, лише потягає за собою значну скількість воздуха, тим більшу, чим більша его скорість. Найблизші до поїзду верстви воздуха пересувають ся очевидно з найбільшою скоростию, а чим дальше від шляху, тим слабший сей рух. Чоловік, що стоїть при шинах, коли поїзд перебігає, мусить попасти в рух воздушних фаль, що порушають ся разом з поїздом. Тим способом части тїла від сторони поїзду підлягають напорови воздушної струї, о много скорпої, як струї сусїдні. Така нерівномірність руху в однім напрямі може перевернути не лише малого хлопця, але і дорослого чоловіка, котрий упадаючи, найде ся без сумнїву під колесами возів“. Суд, опираючи ся на тім висказї, засудив зелїзниче товариство на грошеву кару і на заплату родичам убитого хлопця значної суми винагороди.

— Клопоти мілїонерів. Між американьскими мілїонерами настав від якогось часу непокій. Розводять ся супруги Вандербільдти, Дрейтони і т. д. Знов якийсь Вілїям Гіль, муж сестри славного мілїонера Корнелїя Вандербільдта, видає процес своїй женї о то, що заживає морфіни. Отже й мілїонери мають свої нещастя. То дало привід одному американьскому дневникареви придивити ся близше житю тамошних мілїонерів. Показало ся, що більша часть тих людий має тілько клопотів що й бідні. Так на пр. Пилип Амур з Чікаґо, котрий може кождої хвилї виплатити чек на 25 мілїонів долярів (60 мілїонів зр.), має такий злий жолудок, що не може нїчого їсти і пе лише молоко. Як би на глум виробляє той чоловік мясні консерви і всякі екстракти. Основатель великого дневника „Ню-Йорк Ворльд“, Йосиф Пулїцер, має дуже слабі очи і жиє в безнастаннїм страху утрати зору. Мілїонер Джон Макей, названий срібним королем, досить здоровий, але так занятий цїлий день, що не має часу для себе самого. Нїколи не ходить до теляру, не подорожує, їсть в своїй конторі, не їздить каритою, лише щодень купає ся і трохи проходжує ся. Братя Рокфеллер, котрі зачали з нїчого а доробили ся двох мілїярдів маєтку, ведуть дуже правильне житє. Їх називають автоматичними „машинами“ до робленя гроший, котрі забирають їм цїлий день від рана до вечера. Мають конї але не їздять ними, мають величаві кораблї до прогульок, але їх не уживають, а жінки тих панів суть властительками найгарнїйших диямантів, які взагалї істнують. Братя Рокфеллер не цїкавлять ся нї лїтературою, нї штукою, а уживають часу виключно лише на множене своїх мілїонів. В кінци Корнелїй Вандербільдт веде також таке односторонне житє. Єсть членом дванайцятьох клюбів, але не ходить нї до одного, а его соромливість війшла в пословицю: Вандербільд не ходить на нїякі обіди і принятя, бо боїть ся побачити там чужі лиця. Великий „зелїзничий король“ бо так его називають, длятого що есть властителем кільканайцятьох зелїзниць, посьвячує свій час на релїґійні обовязки і і заряд зелїзницями. Однако мимо свого богатства і побожности не визначує ся жертволюбностию. Одинокою его жертвою було заснованє одної школи для дітий. З того огляду прийшов американьский дневникар до пересьвідченя, що тамошні мілїонери ведуть цїлком невеселе житє.

Телеграми

Париж 25 вересня. Президент Фор надїлив грецкого князя Николая і російского шефа ґенерального штабу ґен. Драґомірова великою лентою ордера почетної леґії.

Петербург 25 вересня. Царска пара перенесла ся з Петерґофу до Царского села.

Рим 25 вересня. В присутности королевскої родини відбуло ся відкритє памятника Мінґетті'ого

Послїдні вісти.

Броди: послом вибраний п. Олександер Барвіньский.

Перемишль: вибраний Стефан Новаковский, господар; кн. Сапіга перепав.

Сокаль: вибраний Наталь Вахнянин.

Стрий: вибраний ґр. Кароль Дїдушицкий; о. Давидяк перепав.

Самбір: вибраний Феликс Созаньский.

Домброва: вибраний Яков Бойко; п. Йосиф Менциньский перепав.

Львів: вибраний п. Теоф. Мерунович; п. Нагірний перепав.

Дрогобич: вибраний п. Охримович.

Гусятин: вибраний ґр. Адам Ґолуховский.

Косів: вибраний п. Филип Залеский.

Жовків: вибраний п. Тадей Стажиньский; др. Король перепав.

Товмач: вибраний п. Тит Заячківский; В. Ґнївош перепав.

Бібрка: вибраний п. Незабитовский; п. Сосновский перепав.

Заліщики: вибраний п. Антін Хамец.

Тернопіль: вибраний ґр. Юл. Коритовский; Павло Думка перепав.

Бережани: вибраний Генрих Шелиский; о. Пюрко перепав.

Бучач: вибраний Артур Цїлецкий.

Чортків: вибраний Станїслав Рудроф, др. Горбачевский перепав.

Городенка: вибраний А. Теодорович; Шухевич перепав.

Мостиска: вибраний ґр. Стан. Стадницкий.

Надвірна: вибраний о. Мандичевский.

Підгайцї: вибраний одноголосно др. Савчак.

Жидачів: вибраний д'Абанкур; др. Олесницкий перепав.

Снятин: вибраний о. Гаморак; др. Трильовский перепав.

Перемишляни: вибраний ґр. Роман Потоцкий.

Рава: вибраний п. Фр. Єнджейович.

Скала: вибраний ґр. Щасний Козебродский.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

показало ся, що середний робітник, щоби добре віджививляв ся, потребує на день 750 ґрамів хлїба (або 470 ґрамів муки); 212 ґрамів самого мяса без костий, 35 ґрам. омасти і 200 ґрамів рижу або відповідної огородовини. Та скількість поживи дає чоловікови 119 ґрамів білковини, 56 ґрам. товщу і 485 ґрам. так званих вуглеводнїв, то єсть, ту скількість сих творів, яка потрібна для удержаня чоловіка при здоровлю і добрім станї. З того тепер легко обчислили, кілько якої поживи треба чоловікови. Мясо на 100 ґрамів має в собі 21 ґрам. білковини, а 5 ґрамів товщу; бараболя 2 ґрам. білковини, товщу нїякого, а 20 ґрамів вуглеводнів (мучиці і цукру). Щоби з мяса мати в тїлї потрібних 119 (скажім рівно: 120) ґрамів, треба его з'їсти шість разів по 100 ґрамів, значить ся 600 ґрамів, або більше як пів кільо; при тім ще й з'їмо 30 ґрамів товщу. Щоби же з бараболї мати ту саму скількість (120 ґрам.) білковини, треба би єї з'їсти 60 разів по 100 ґрамів, значить ся 6000 ґрамів або 6 кільо (12 фунтів). Виходить з того таке, що треба на день з'їсти 12 фунтів бараболь, щоби мати з неї тілько поживи, що більше менше з одного фунта мяса, а до того треба би ще й омасти до неї. Сир (не товстий) має в собі 32 ґрамів (на 100) білковини; вуджена шинка 24 ґрам.; горох 23 ґрам.; сочевиця 25 ґрам.; житна мука 11 ґрам.; пшенична 10 ґрам. Отже вартість поживна представляє ся так.

пів кільо	мяса	дає	105	ґр.	білковини
„ „	сира	„	160	„	„
„ „	шинки	„	120	„	„
„ „	сочевицї	„	125	„	„
„ „	гороху	„	115	„	„
„ „	житн. муки		55	„	„
„ „	пшен. муки		50	„	„
„ „	бараболь		10	„	„

Виходить з того, що сир єсть найпоживнїйший, що горох і сочевиця суть так само поживні як мясо, що кільо (2 фунти) житної муки має майже таку саму поживність як пів кільо мяса і що бараболї суть найменше поживні.

Се показує нам бодай в малій части, в який спосіб повинні живити ся широкі верстви народу. Запихати ся лиш самими бараболями, значить дурити самого себе. Більшу вагу треба класти на стручкове зерно і більше ним живити ся, а попри то не забувати на набіл і на мясо. О мясо, кажуть, у нас трудно. То правда, але в такім случаю треба брати ся більше до хову дрібних звірят як кіз, овець, свиний і кріликів, а ховати їх не на продаж, але для власного ужитку. Так само треба й на то звертати увагу, щоби біднїйші люди живили ся не лиш самим хлїбом, але й всякими мучними стравами. В тім лиш біда, що наші сільскі господині по найбільшій части не уміють варити і крім пирогів, таких, що хоч ними голови розбивай, та може ще шаткованого тїста не уміють зготовити иншої страви. Хто би хотів научити наш нарід лїпше живити ся, мусїв би хиба отарати ся насамперед виучувати дївчата на добрі господинї. Наконець видимо із повисшого, в який спосіб повинні поступати публичні харчівні для робітників і убогих по містах; за малі гроші можна подавати тим людям добру і поживну страву: кусничок мяса, богато гороху і трохи хлїба до того. Але чи думає хтось у нас о публичних харчівнях? Нехай бідні самі собі помагають, або гинуть з голоду, коли вже й на бараболї їх не стати, щоби ними запхати ся!

ІНСЕРАТИ.

Найдешевше жерело закупна
в Галичині

також на рати.

На теперішну пору надійшли вже великі транспорти диванів, хідників, диванів для їдальней і комнат дитинних, стінних, церковних і перед престоли. Надто портиєри вовняні, занавіси коронкові, колдри, коцики до подорожи, дери на коні і санки, вкінци капи на ліжка і столи по дуже низьких цінах.

Великий вибір правдивих диванів перских і смирненьских. Задивляючо дешеві артикули декорацийні хиньского і япаньского виробу.

Щоденно одержуємо нові посилки до ріжних відділів нашого маґазину, як прим. блюзки, костюми, пляфрочки, капелюші дамскі і дитинні, плащики, суконки дитинні і убраня для хлопчиків, біле Єґера, вироби волічкові, рукавички, панчохи, кальоші росийскі, парасолї від дощу, артикули футряні, як заруквки, ковнїрі, шапочки, коронки, вставки, воальки і т. д.

П. Т. Войсковим, державним і приватним урядникам також пп. властителям дібр, оо. духовним і учителям улекшуємо закупно запроваджаючи часткові сплати.

Цїнники gratis і franco. 83

Листи і замовленя просимо адресовати:

До заряду Віденьского маґазину

„Au Lauvre“

у Львові, площа Капітульна число 3.

Готель Вікторія
Львів ул. Гетманьска

Комнати з постелию від 80 кр. на добу і більше.
Реставрация в тім самім готелю у власнім зарядї.
Пиво лиш пільзненьске поручає ласкавим взглядам

І. Войсе 13
властитель готелю реставрациї.

Знаменитий солодкий
гірский виноград
найлїпший столовий мішаний 2 зр.
найлїпший мушкателевий лиш 3 зр.
за 5-кільовий кошик почтовий франко до кождої стациї почтової за побранєм почтовим, або попереднім надісланєм гроший. Початок пересилки 15 серпня.

Олекс. Адамович
властитель шкілкі щепів винних і винниці в Neusatz an der Donau (Угорщина). 69

Увага. Інтересовані дістають на желанє катальоґ моеї шкілки маючий більше як 650 родів шляхотних американьских і шляхотних винних щепів.

Публичне бажанє.

Виповняючи перший обовязок совістного купця, примінивсь я до бажаня Вп. Публики, переносячи мою Торговлю чаю в гамірної і за-для електричної зелїзниці небезпечної улиці Сикстускої до спокійного і пречудного пасажу Гавсмана.

78 Вдячний слуга
ІЗИДОР ВОЛЬ.

Для мужчин.

При ослабленю мужеским, хоробі нервів і т. д. сьвідчить мій ц. к. упр. ґальванічний апарат кишеневий, для власного ужитку знамениті услуги. Поручений найлїпше через лікарів всїх держав. **Через власти санітарні розслїджений.** Нїгде нема нїчого подібного. Найкрасший виназод новочасний. Проспект з сьвідоцтвами в куверті за марку 10 кр.

І. АВҐЕНФЕЛЬД
Електротехнік і властитель ц. к. привілею. Відень, IX. Türkenstrasse 4. 63

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всі дневники

по цїнах оріґінальних.

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

С. Нельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненєм. — Збірники на воду. — Комплетні уряджения купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙҐЕЛЬ Коперника 21.

На жадане висилає ся катальоґи.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові

улиця Кароля Людвика число 9, приймає

абонамент на всі дневники по цінах оріґінальних.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.